RAÄ 225, 226, 231 OCH 241

Ödsmåls socken, Stenungsunds kommun

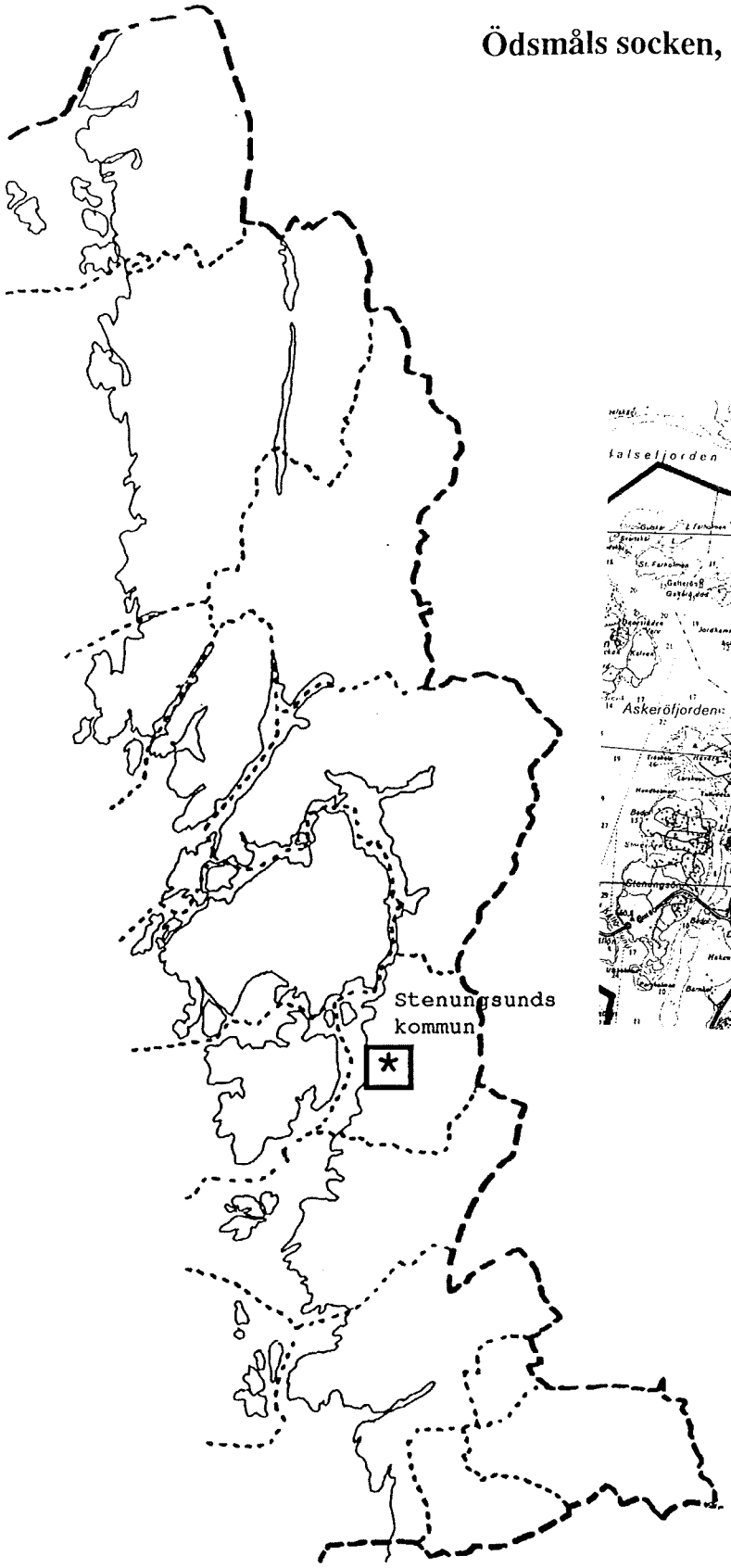

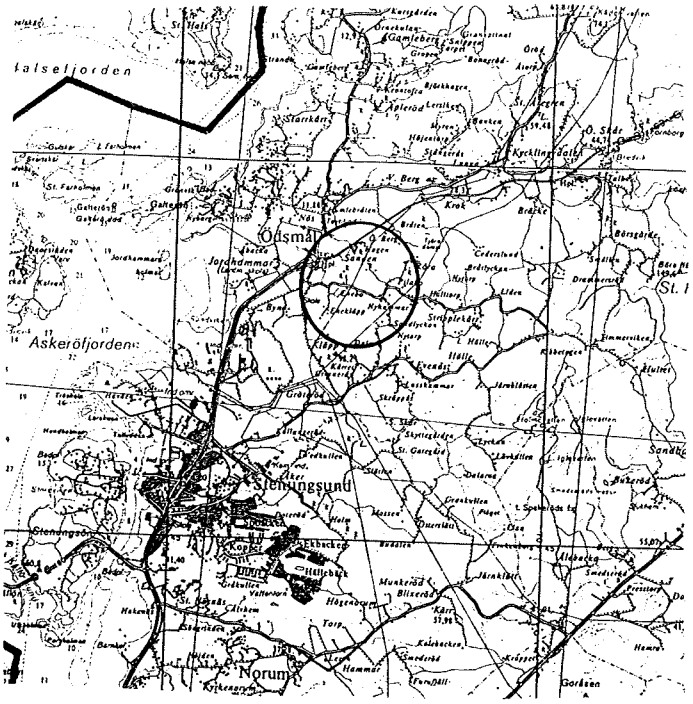

ANTIKVARISK KONTROLL
BOHUSLÄNS MUSEUM 1993

Rapport 56

Antikvarisk kontroll, RAÄ 225,226,231 och 241, Ödsmåls sn, Stenungsunds kn, Bo.

INNEHÅLL

Inledning

Topografi

Tidigare arkeologisk verksamhet

Undersöknings rsultat

Adminstrativa uppgifter

Inledning.

I samband med ombyggnad av 40kv ledning i Stenungsundstätort utförde Bohusläns museum en antikvarisk kontroll i februari 1992. Ombyggnationen berörde fornlämningarna RAÄ 225, 226, 231 och 241 samtliga i Ödsmåls socken, Stenungsunds kommun, Bohuslän. För den antikvariska kontrollen ansvarade Oscar Ortman.

Topografi.

Den övervakade delen av 40kv ledningen har en sträckning som löper genom bergspartiet i Kläpp och Sandenområdet, upp längst med ödsmåls dalens syd sluttning.
Ledningen berör där ett fornlämningsrikt område, av vilka ett flertal undersöktes i samband med ettableringen av industrin i "Sandenområdet", se RAÄ Rapport UV 1982:37.

Tidigare arkeologisk verksamhet.

"Sandenområdet" omfattades av de arkeologiska undersökningar som RAÄ UV-Väst genomförde 1976, inför den blivande industrexploaterinen, se ovan.
Samtliga fyra boplatserna som berördes vid schaktningsövervakningen påträffades vid förundersökningen 1975, inför ovan nämnda undersökningar(RAÄ Rapport UV 1979:9).

PÅ RAÄ 225, påträffades förhållande vis rikltigt med flinta samt kulturlager i provgropar.
På RAÄ 241 påträffades slagen flinta i provgrop, boplatsen utgjordes 1975 av betsmark. I RAÄ 226 påträffades kulturlager i 2 provgropar. På RAÄ 231 kom kulturlager och flinta i provgroparna.(a.a. s12 ff).
RAÄ 226 och 231 delundersöktes sedan 1976.

Resultatet från delundersökningen visade att det på RAÄ 226 kunde iaktagas flera boplatsfaser. Den första utgjordes av enstaka fynd och anläggningar från bronsåldern. Den andra av en eventuell huskonstruktion från förromersk järnålder. Den sista och mest markanta fasen infaller under romerskjärnålder - folkvandringstid, två huskroppar, som avlöser varandra, kunde dateras till denna period. Samtliga faser kunde dateras med hjälp av C-14 prover. Från den tredje fasen fanns dessutom ett daterande keramikmaterial (RAÄ Rapport UV 1982:37s 153-158). Vid delundersökningen av RAÄ 231 grävdes 12 mindre schakt för att kunna avgränsa de boplatsindikationer som förundersökningen gav. I dessa påträffades några mörkfärgningarmed viss sotinblandning. I anslutning till mörkfärgningarna öppnades två mindre ytor, för att kunna undersöka mörkfärgningarna noggrannare. Inga fynd gjordes där och mörkfärgningarna tolkades som djurgångar. Det flintmaterial som påträffades vid undersökningen innehöll inga daterande redskap.

Undersökningsresultat.

Ombyggnationen av kraftledningen innebar att en av de befintliga stolparna flyttades. I samband med detta grävdes ett 0,6-0,75 m brett och 1,4-1,6 m långt schakt, på den plats dit varje respektive stolpe flyttades. I de fall där stolparna skulle stagas grävdes grävdes motsvarnde schakt även för stagens fästpunkter. Det rörde sig om samanlagt 9 stolpar som låg inom eller i anslutning till de fyra berörda fornlämningarna, fördelade enligt följande; RAÄ 241 1 stolpe, RAÄ 231 2 stolpar, RAÄ 226 5 stolpar och RAÄ 225 1 stolpe.

RAÄ 241, en svag västsluttning med fd betesmark. Schaktet var här 0,6 m djupt och lager följden utgjordes av 0,4 m sandblandad matjord - därunder 0,2 m torvig mörkfärgad matjord - alven utgjordes av siltig sand. Inga fynd påträffades.

RAÄ 231, en platå mellan två höjdryggar fuktig mark, hästhage. Matjorden i de två schakten var 0,35 respektive 0,4 meter djup - alven utgjordes av styv lera. Inga fynd.

RAÄ 226, sadelläge mellan två höjdryggar, betesmark. Här grävdes 2 schakt för en stolpe strax söder om det område som delundersöktes 1976. Vidare grävdes 8 schakt för de fyra stolpar som står strax norr om det delundersökta området. I de två södra schakten utgjordes lagerföljden i schakten av 0,2 m förna direkt på fast berg, respektive 0,35 m matjord och där under siltig sand. I de 8 norra schakten utgjordes lagerföljden av 0,2 - 0,35 m matjord - alven utgjordes av lera och i ett fall av omrörd lera. Inga fynd iaktogs.

RAÄ 225 utgörs av hagmark på bägge sidor om en bäck. De aktuella schakten grävdes på en avsats väster om bäcken. Här grävdes 3 schakt. I schakt 1 utgjordes lagerföljden av 0,2 m förna på fast beg. I schakt 2 av podsolprofil schatet grävdes till 0,3 m djup alven utgjordes av siltig sand. I schakt 3 utgjordes den av en podsolprofil, schaktet grävdes till 0,2 m djup, alven utgjordes av grusig sand. I schakt 2 gjordes fynd av 1 flintavslag och en övrigt slagen flinta. I schakt 3 gjordes fynd av ett spånfragment. Fynden tillvaratogs ej.

Uddevalla den 22/3 1993 Oscar Ortman

Oscar Ortman

Administrativa uppgifter.

Dnr BM:	149/91 D
Dnr Lst:	220-3894-91
Fornlämning:	RAÄ 225, 226, 231, 241, Ödsmåls sn, Stenungsunds kn, Bo.
Fastighet:	Kläpp 1:1, Sanden 1:1, 2:1, Ödsmåls sn.
Kartblad:	7193
Kordinater:	X 6448,5 Y 1267,1
Höjd över havet:	30 - 40 m
Uppdragsgivare:	Vattenfall Västsverige 461 88 Trollhättan
Ansvarig institution:	Bohusläns museum
Ansvarig för schakt-ningskontrollen:	Oscar Ortman
Fältarbetstid:	1,5 dagar
Tid för fältarbetet:	2/2 - 4/2 -93

Kartmaterial.

Ur allmänt kartmaterial från lantmäteriet medgivande 90.80.12. utdrag ur ek karta 7193.

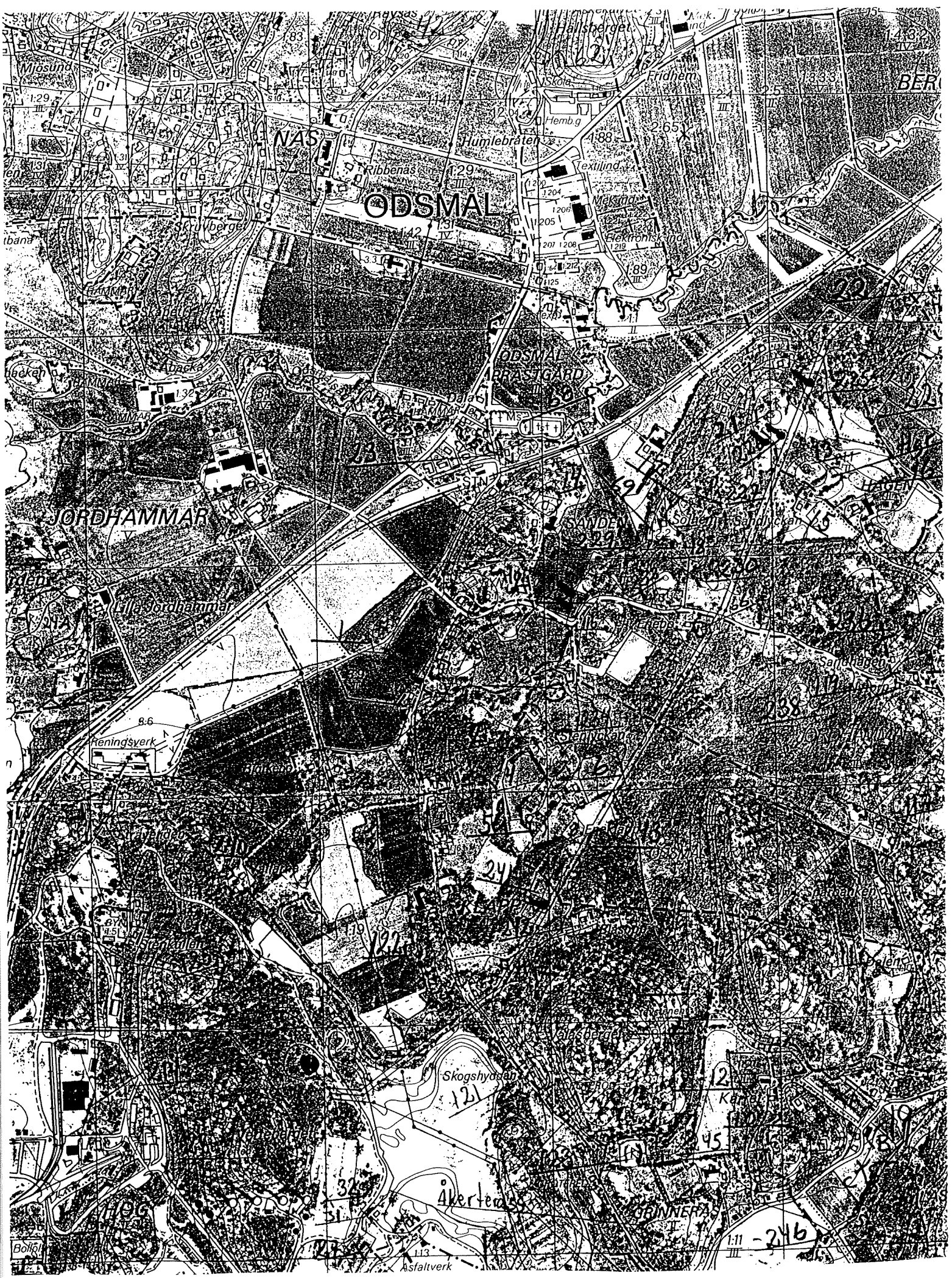

Fig 1. Utdrag ur ekkarta 7193 med grävda schakt markerade (●)